در «کلیک» بخوانید:
گزارشی از نمایشگاه فناوری برلین

رهبر انقلاب با صدور پیامی درگذشت آیت‌ا... صانعی را تسلیت گفتند

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
www.jamejamdaily.ir
یکشنبه ۲۳ شهریور ۱۳۹۹ | ۲۴ محرم‌الحرام ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۷۵۴ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Sunday - September 13, 2020

۲

آیا برداشت از صندوق توسعه ملی و اجازه دولت به بانک‌ها برای سرمایه‌گذاری در بورس می‌تواند آرامش را به این بازار برگرداند؟

چک بانکی دولت در وجه بورس

۳

جواد قارایی که در حال ساخت فصل چهارم «ایرانگرد» است از ادامه ساخت آن در سال‌های آینده می‌گوید

دور ایران در ۱۰ فصل

عکس: علی آزاده | ۶

ویژه‌ها

تحلیلگران بین‌المللی از آخرین اقدامات ترامپ برای پیروزی در انتخابات می‌گویند

همه تلاش‌های ترامپ برای ماندن در کاخ سفید

۸

معاون اجرایی سابق حوزه ریاست قوه قضاییه به ۵۸ سال حبس محکوم شد

پرونده طبری همچنان باز است

۲

بیشتر بخوانید

با وجود شیوع کرونا، انیمیشن سازی در ماه‌های اخیر رشد زیادی داشته است

کارتونی‌ها کرونا را شکست دادند

۱۰

گزارشی از اسماعیل‌آباد مشهد که تبدیل به کانون معضلات اجتماعی شده است

خمار آباد

۱۶

طبق آمارها افراد زیر ۱۸ سال در ایران ۹ درصد مبتلایان به کرونا را تشکیل می‌دهند

ناقلان کوچک ویروس بزرگ

۱۸

نوید افکاری سحرگاه دیروز در زندان عادل‌آباد شیراز اعدام شد

اجرای حکم قصاص قاتل جنجالی

۱۹

تاج درتن - ۶

گمان فاسد

میثم امیری
نویسنده

کارمند مافنگی هزاردستان علی حاتمی، مأمور سرشماری می‌شود. جایی می‌گوید: «چه چیزی در سر این مردم فعله مافنگی هست که ارزش شمردن داشته باشد؟» کارمند فاسد دوره پهلوی درکی از اهمیت ملت نداشت و صادقانه حرفش را می‌زد. اما نظرسنج فاسد درس‌خوانده که کارکردن با نرم‌افزارهای آفیس را به‌خوبی بلد شده، جور دیگری جلو می‌رود تا با همان هدف نظرسازی کند.

یک مؤسسه نظرسنجی در هلند درباره کرونا در ایران اواخر اسفند ۹۸ نظرسنجی می‌کند. گام اول را کج برمی‌دارد؛ می‌نویسد از طریق شبکه‌های اجتماعی نظرسنجی کرده است البته توضیح نمی‌دهد با چه مکانیسمی. این مؤسسه استدلال نمی‌کند از کجا اطمینان یافته است کسانی که در نظرسنجی شرکت کرده‌اند، ساکن ایران بوده‌اند؟

حال این مؤسسه نظرسنجی به زبان فارسی می‌نویسد: ۷۷ درصد مردم، اطلاعات مربوط به کرونا را از طریق رسانه‌های اجتماعی، ۷۷ درصد از طریق شبکه‌های ماهواره‌ای و ۲۸ درصد از صداوسیما دریافت می‌کنند.

یعنی طرف با شبکه‌های اجتماعی(آن‌هم با روشی نامعلوم) نظرسنجی می‌کند و نتیجه می‌گیرد مردم خبرهایشان را از شبکه‌های اجتماعی دریافت می‌کنند. روشن است تنها کسانی توانسته‌اند در این نظرسنجی شرکت کنند که به شبکه‌های اجتماعی دسترسی داشته‌اند. عریان‌تر آن که ۷۷ درصد از صددرصد کاربران شبکه‌های اجتماعی، اخبارشان را از این طریق پیگیری می‌کنند. اتفاقا پرسش اینجاست چطور ۲۳ درصد کاربران شبکه‌های اجتماعی اخبار کرونا را از طریق این شبکه‌ها دریافت نمی‌کنند؟

در فراز دیگری از این نظرسنجی نوشته می‌شود: ۶۱ درصد مردم به اندازه کافی و ۱۷ درصد مردم اصلا به اقلام بهداشتی و پیشگیری دسترسی ندارند. بعد تیتر می‌کند، بیشتر مردم ایران به اقلام بهداشتی دسترسی ندارند. نظرسنج هلندنشین، هیچ شهودی از داخل ایران ندارد یا نمی‌خواهد داشته باشد. یعنی به نظرش طبیعی است صددرصد افراد به شبکه‌های اجتماعی دسترسی دارند، ولی ۷۸ درصد از همان مردم به اقلام بهداشتی که در بسیاری از مراکز رایگان توزیع می‌شود، دسترسی نداشته باشند. یعنی همه مردم ممکن است گوشی هوشمند داشته باشند، ولی چهار پنجم‌شان به ماسک و مواد ضدعفونی دسترسی نداشته‌باشند. حال همین نظرسنجی می‌گوید حدود ۸۰ درصد مردم ایران به نهادهای دولتی و حکومتی اعتماد ندارند.

یک سطر پایین‌تر تنها ۱۹ درصد مردم به هیچ‌جا اعتماد ندارند، ولی ۸۱ درصد باقیمانده بالاخره به جایی اعتماد دارند یا مراکز درمانی و بهداشتی یا نهادهای مردمی یا ستادملی مبارزه با کرونا یا نهادهای نظامی و انتظامی یا وزارت بهداشت و البته ۲۸ درصد هم به سازمان جهانی بهداشت.

جالب است اعتماد مردم به سازمان جهانی بهداشت و نهادهای مردمی یکسان است. نهادهای مردمی که روز و شب در صحنه بوده و با هر نیتی به فکر خدمت‌رسانی هستند هم‌اندازه سازمان جهانی بهداشت است. (چرا با این اقبال، سازمان جهانی بهداشت صفحه فارسی‌اش را راه‌اندازی نمی‌کند؟) این به کنار، کادر درمان این کشور جزئی از نهادهای دولتی و حکومتی است. پزشکان و پرستاران و مسؤولان بیمارستان از کجا هدایت و رهبری می‌شوند؟ به چه پروتکل‌هایی عمل می‌کنند؟ چطور می‌شود بیش از ۶۲ درصد مردم به وزارت بهداشت مستقیم یا غیرمستقیم اعتماد داشته باشند، ولی ۷۸ درصد مردم به هیچ نهاد دولتی و حکومتی اعتماد نداشته باشند؟!

انتهای گزارش هم کارهای آماری بامزه‌ای انجام شده است؛ مثلا ۰/۲ درصد گفته‌اند کرونا دارند، پس ۹۴ هزار نفر در کشور کرونا دارند. یا ۰/۵۶ درصد با توجه به شواهد و علائم بنا به تشخیص خودشان مبتلا هستند، پس ۳۵۷ هزار نفر در کشور مبتلا هستند. بعد با همین متد تازه و البته با اعتماد به‌نفس نتیجه گرفته‌اند ۳۰۰ هزار نفر هم در خانواده این افراد باز به تشخیص مصاحبه‌شونده، مبتلا به کرونا هستند و... باور کنید اینها شوخی نیست و عین عبارت‌های مؤسسه هلندی‌نشین است.

در آخرین سطر نوشته‌شده این نظرخواهی هلندی با نظرخواهی ایسپا (وابسته به جهاد دانشگاهی) همخوانی دارد. چون در این نظرسنجی ۹۲ درصد مردم گفته‌اند موافق قرنطینه شهرها هستند و در آن نظرخواهی ۸۹ درصد مردم چنین نظری داشته‌اند، پس نتیجه گرفته‌اند نظرسنجی آنها از واقعیت جامعه ایران دور نیست.

اولا شبیه بودن دو عدد در دو نظرسنجی نامعتبر و معتبر به معنای معتبر بودن نظرسنجی نامعتبر نیست.

ثانیا، هلندی‌ها غش در معامله کرده‌اند. چون در نظرسنجی اینها گفته شده ۹۲ درصد مردم با قرنطینه شهر خود موافق هستند. ولی در نظرسنجی ایسپا گفته شده ۸۹ درصد مردم با قرنطینه شهرهایی که در آن کرونا شیوع گسترش بیشتری داشته است موافقند. به نظرتان این دو نتیجه یکسان است؟

ایسپا در همان بازه یعنی اواخر اسفند نظر مردم را سنجیده است. ایسپا تلفنی نظرسنجی کرده است. چون حدود یک سوم مردم ما به شبکه‌های اجتماعی دسترسی پیوسته ندارند. ولی خط تلفن به همه جا کشیده شده است. با این همه ایسپا به طور کامل گزارش خود را منتشر نکرده است. گمان هلندی درست عمل نکرده و احتمال زیاد با غرض‌ورزی سیاسی نتایج را منتشر کرده است. مفاسد استدلالی هلندی را بیان کردیم.

اما ممکن است برخی نتایج مؤسسه هلندی درست باشد و حتی حقایق اجتماعی و سیاسی مهم دیگری زیر پوست شهر در جریان باشد که ما از آن بی‌خبریم. بهترین راه این است ایسپا هم نتایج را کامل منتشر کند. دلیلی ندارد آدمی از واقعیت‌ها فرار کند؛ واقعیت‌هایی که با روش درست سنجیده و مطرح شده باشد.

خودنویس

از عناوین جهان مرثیه خوان او را بس...

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

توی حجره شماره ۹ مدرسه علمیه ابراهیمیه کرمان. شب‌ها قبل از خواب نوارهای روضه و سخنرانی‌اش را گوش می‌کردم. از سخنرانی می‌زد به روضه و یک جوری از بیخ دلش گریه می‌کرد که جگرآدم قلوه‌کن می‌شد. شیفته‌اش بودم و لحن کشدار و سنگینش را سعی می‌کردم تقلید کنم. برای یک طلبه ۱۶ ساله، یک الگوی تمام‌عیار بود که دلش می‌خواست در آینده شیخ‌حسین باشد.

یک کاغذ A۴ با ماژیک آبی چسبانده بودند روی شیشه اعلانات نمازخانه مدرسه. سخنرانی شیخ‌حسین در مسجد جامع کرمان، به تاریخ فلان. آن روز از صبح دل توی دلم نبود. بلند شدم. لباس یقه شیخی سفید پلو خوری‌ام را شستم. اتو کردم. از هادی در حجره بغلی‌مان عطر گرفتم و از دو ساعت قبل از جلسه رفتم و نشستم کنار منبر. نماز خواندیم و یک ساعتی همین جوری گذشت تا شیخ برسد. آن اولین منبری بود که نشستم پای حرف‌هایش و بعد از منبر هم بوسیدمش و عطر تیروز ملیحی از سرشانه عبایش تا شب به جانم نشست.

چند وقت پیش یکی آن سوی مرزها گفته بود شیخ‌حسین دانا نیست و عالم حساب نمی‌شود و به خیال خودش من باب تحقیر از او به عنوان روضه‌خوان یاد کرده بود. همین چند روز پیش شنیدم در یک مجلس خصوصی گفته بود: قربان خدا بروم. من همه تلاشم این سال‌ها این بوده که خودم را روضه‌خوان معرفی کنم و الحمدلله که شد.

شب‌های حسینیه همدانی‌ها تا چندخیابان آن طرف‌تر و روی پشت‌بام‌ها جای سوزن انداختن نیست. مخاطب‌های تلویزیونی‌اش حالا هیچ... یک آنی دارد شیخ‌حسین، یک نقطه اوجی آن هم درست وقتی است که قرآن به سرگرفتن مفصلش تمام می‌شود و گریه‌ها در اوجش است. درست در همان لحظه که عمامه‌اش را می‌گذارد روی زانویش. همان موقع نفسش را بیرون می‌دهد و با تضرع کامل پشت میکروفن می‌گوید: من سکوت می‌کنم. خودت می‌دانی و خدا... خودت می‌دانی و کارهایی که کرده‌ای... قول‌هایی که داده‌ای و بعد صیحه‌ای می‌زند و فقط گریه است که از حسینیه همدانی‌ها بالا می‌رود. تمام زندگی‌ات از جلوی چشمت رد می‌شود و یک قول‌های قشنگی به خدا می‌دهی و بعد وقتی داری به خانه برمی‌گردی خدارا شاکری که شب‌قدر امسالت اینجوری سحر شد.

از قدیم گفته‌اند مرد گریه نمی‌کند، اما من فکر می‌کنم این گزاره یک بخش متممی دارد که طی زمان افتاده است و آن این است: مرد گریه نمی‌کند اما خدا نکند به گریه بیفتد. شیخ‌حسین از همین مردهاست. خدا نکند به گریه بیفتد. با حرف‌های برخاسته از دلش کاری می‌کند که خاکستر می‌شوی.

ما خطیب و منبری و روضه‌خوان کم نداریم. اما در عزیزی این مرد همین بس که به هرکسی بگویی کجا بودی و جواب بشنوی نزد شیخ‌حسین بودم، همه بدون شنیدن فامیل می‌فهمیم منظورش شیخ‌حسین انصاریان است.

شیخ عزیز، این روزها اسیر تخت بیمارستان است. دعایش کنیم!

دیدگاه

کودکان واکسن آنفلوآنزا بزنند

دکتر عالیه پوردست
متخصص بیماری‌های عفونی

با گذشت هفت ماه از شیوع ویروس کرونا در کشور خوشبختانه می‌توان اعلام کرد که کودکان علائم خفیف‌تری از بیماری را بروز می‌دهند. به عبارت دیگر کودکان گرچه به این ویروس آلوده می‌شوند، اما در اکثر موارد نوع خفیف بیماری را تجربه می‌کنند و علائمی همچون سرماخوردگی دارند. در این هفت ماه مشاهدات بالینی متخصصان نشان می‌دهد که آبریزش بینی، بدن درد و علائم گوارشی همچون اسهال و استفراغ از نشانه‌های اصلی ابتلای کودکان به کروناست که خوشبختانه در اغلب موارد با استراحت در منزل و مراقبت‌های پرستاری بهبود می‌یابد.

البته این روی خوب ماجرای کرونا در کودکان است، چراکه تعدادی از آنها علائم حاد پیدا می‌کنند و حتی با کمال تاسف از دنیا می‌روند. این گروه از کودکان اغلب بیماری‌های زمینه‌ای دارند و در بخش‌های مراقبت ویژه بستری می‌شوند که بیشتر آنها شانس بازگشت به زندگی را پیدا نمی‌کنند.

شاید یکی از دلایل کمتر درگیر شدن کودکان با بیماری و خفیف بودن علائم در آنها مراقبت خانواده‌ها و تماس کمتر کودکان با دیگران باشد؛ چه‌بسا که اگر این تماس‌ها بیشتر شود، علائم نیز بیشتر شود. اکنون بیشترین نگرانی‌ها از بابت بازگشایی مدارس و تجمع بچه‌ها در آموزشگاه‌هاست که می‌تواند به تشدید ابتلای کودکان به کرونا منجر شود. البته خوشبختانه اکثر مدارس به صورت غیرحضوری فعالیت می‌کنند اما نگرانی ما از بابت مدارس و عمدتا غیرانتفاعی‌هاست که آموزش‌های حضوری را با جدیت پی گرفته‌اند.
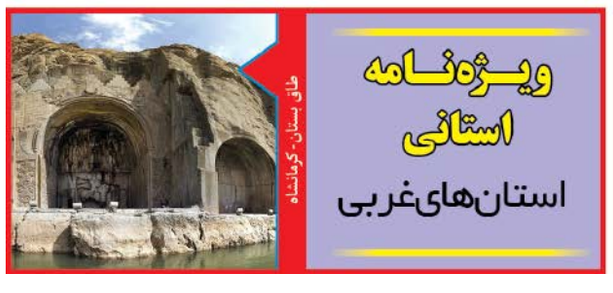
از سوی دیگر نگرانی متخصصان در فصول پاییز و زمستان از بابت همزمانی کرونا و آنفلوآنزاست که می‌تواند کودکان را نیز به اندازه بزرگسالان تهدید کند. با این‌که وزارت بهداشت اعلام می‌کند که فقط گروه‌های حساس از جمله افراد بالای ۶۰ سال، مبتلایان به دیابت، زنان باردار و افراد درگیر با بیماری‌های مزمن باید واکسن آنفلوآنزا دریافت کنند، اما به اعتقاد متخصصان عفونی، کودکان نیز باید گیرنده این واکسن باشند. زیرا اطفال جزو گروه‌های درمعرض خطر طبقه‌بندی می‌شوند. در واقع از آنجا که تعداد دوزهای واکسن آنفلوآنزا محدود است، وزارت بهداشت حرفی از کودکان به میان نمی‌آورد. ولی اگر همه کودکان این واکسن را دریافت کنند، همزمانی کرونا و آنفلوآنزا مخاطرات کمتری برای کودکان خواهد داشت. البته بجز دریافت واکسن، رعایت موارد بهداشتی نیز باید همچنان به کودکان یادآوری شود تا این گروه از خطرات بیماری کرونا در امان بمانند. برای مصون ماندن کودکان از کرونا، بزرگسالان نیز باید در ارتباط با آنها بهداشتی رفتار کنند. چراکه بزرگسالان ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای دارند و اگر احتیاط نکنند، می‌توانند عامل انتقال بیماری به کودکان باشند.